

T.C.
SAKARYA VALİLİĞİ
İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü

Sayı : 51669472-010.07.01-E.5374
Konu : Yabancı Ülke Adli Veya İdari
Makamlarınca Verilen
Kararlarının Tescili

23/03/2018

SAKARYA BAROSU BAŞKANLIĞINA

29.04.2017 tarihli ve 30052 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 690 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 4. maddesi ile 25.04.2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 27. maddesinden sonra gelmek üzere 27/A maddesinin eklendiğine ve söz konusu düzenlemede yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen boşanma, evliliğin butlanına, iptaline veya mevcut olup olmadığının tespitine ilişkin verilen kararlarının nüfus kütüğüne tesciline dair Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne ait "Yabancı Ülke Adli Veya İdari Makamlarınca Verilen Kararların Tesciline Yönelik Açıklama " ilişikte gönderilmiştir. Bilgi ve gereğini rica ederim.

SAKARYA BAROSU	
GELEN EVRAK	
Tarihi 26 Mart 2018	Sayı:
Eki	İlgi:

Mehmet Zeki KOÇBERBER
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek: Yabancı Ülke Adli Veya İdari Makamlarınca Verilen Kararların Tesciline Yönelik Açıklama (25 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği:
16 İlçe Kaymakamlığına (İlçe Nüfus
Müdürlüğü)

Bilgi:
SAKARYA BAROSU BAŞKANLIĞINA

*Bu belge elektronik imzalıdır. imzalı suretinin aslını görmek için <https://www.e-icisleri.gov.tr/EvrakDogrulama> adresine girerek (KMbAqE-fB+IC9-bOtBCB-GsNiU+-IymmJOWZ) kodunu yazınız.

Resmi Daireler Kampüsü Hükümet Konağı Camili-2 Adapazarı
Telefon No: (264)251 36 45 Faks No: (264)251 36 47
e-Posta: sakaryainufus@nvi.gov.tr İnternet Adresi: <http://www.sakaryanufus.gov.tr/>

Bilgi için: Songül BIYIK
VERİ HAZIRLAMA VE KONT.İŞLETMENİ
Telefon No:

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü

YABANCI ÜLKE ADLÎ VEYA
İDARÎ MAKAMLARINCA
VERİLEN KARARLARIN
TESCİLİNE YÖNELİK
AÇIKLAMA

08/03/2018

İÇİNDEKİLER

I.	GİRİŞ.....	4
II.	BAŞVURU YERİ	4
III.	BAŞVURU USULÜ	4
IV.	BAŞVURU FORMUNA EKLENECEK BELGELER	5
V.	BAŞVURU FORMUNUN DOLDURULMASI	5
VI.	VEKÂLETNAME İŞLEMLERİ	6
VII.	TASDİK İŞLEMLERİ	6
VIII.	BAŞVURUNUN KAYDA ALINMASI	7
IX.	BAŞVURUNUN ÖN İNCELEMESİ	7
X.	KOMİSYON OLUŞTURULMASI	7
1.	Komisyon üyeleri	7
2.	Komisyonun çalışma usul ve esasları	8
3.	Görüşme ve oylama	8
4.	Karar tutanağının düzenlenmesi	8
5.	Komisyon kararlarının saklanması	8
XI.	KOMİSYONCA BAŞVURUNUN İNCELENMESİNDE UYULACAK ESAS VE USULLER	8
1.	Kararın yabancı bir adli veya idari makam tarafından verilmiş olması	8
2.	Kararın usulen kesinleşmiş olması	9
3.	Kararda tentize konu olan hükümlerin bulunması	9
4.	Kararla ilgili 'Türkiye' de açılmış ve halen devam eden dava bulunmaması	9
5.	Hükmün kamu düzenine açıkça aykırı olmaması	9
6.	Komisyon kararına karşı başvuru	9
XII.	TESCİL İŞLEMLERİ	9
1.	Adli veya idari makamlarca verilen kararların tescili	9
2.	Düzeltilme kararı	10
XIII.	TEREDDÜTLERİN GİDERİLMESİ	10
XIV.	YAZIŞMALAR	10
XV.	TANINMAYAN ÜLKELERİN ADLİ VEYA İDARİ MAKAMLARINCA VERİLEN KARARLAR	10
XVI.	ÇOK UYRUKLU KİŞİLERE AIT İŞLEMLER	11

EKLER :

EK-1 Yabancı Ülke Adli veya İdari Makamlarınca Boşanmaya, Evliliğin Butlanına, İptaline veya Mevcut Olup Olmadığının Tespitine İlişkin Olarak Verilen Kararların Aile Kütüğüne Tesciline İlişkin Form	12
EK-2 Adli Ve İdari Makam Kararı Teslim Fişi	14
EK-3 Karar Tutanağı	15
EK-4 Yabancı Ülke Adli Veya İdari Makamlarınca Boşanmaya, Evliliğin Butlanına, İptaline veya Mevcut Olup Olmadığının Tespitine İlişkin Olarak Verilen Kararların Kabulüne İlişkin Karar Örnekleri	16
EK-5 Yabancı Ülke Adli Veya İdari Makamlarınca Boşanmaya, Evliliğin Butlanına, İptaline Veya Mevcut Olup Olmadığının Tespitine İlişkin Olarak Verilen Kararların Red Sebeplerine Ve Redde İlişkin Karar Örnekleri	17
EK-6 Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Meeburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesine Taraf Devletler Listesi	18
EK-7 Tasdik Şerhi Örneği	19
EK-8 Bilgilendirme Formu	20
EK-9 Yabancı Ülkelerde Boşanmaya, Evliliğin Butlanına / İptaline veya Mevcut Olup Olmadığının Tespitine İlişkin Karar Veren Adli ve İdari Makamların Listesi	21

I. GİRİŞ

Yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen kararların tescilini devletler kendi iç hukuklarında düzenleyecekleri kurallar ile belirler.

Nitekim 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 27/A maddesinde:

"(1) Yabancı ülke adli veya idari makamlarınca boşanmaya, evliliğin butlanına, iptaline veya mevcut olup olmadığının tespitine ilişkin olarak verilen kararlar; bizzat veya vekilleri aracılığıyla tarafların birlikte başvurusu, verildiği devlet kanunlarına göre konusunda yetkili adli veya idari makam tarafından verilmiş ve usulen kesinleşmiş olması ve Türk kamu düzenine açıkça aykırı bulunmaması şartlarıyla aile kütüğüne tescil edilir.

(2) Aile kütüğüne yapılacak tescil işlemleri, yurt dışında kararın verildiği ülkedeki dış temsilcilikler, yurt içinde ise Bakanlık tarafından belirlenen nüfus müdürlükleri tarafından yapılır.

(3) Bu maddede sayılan şartlar yerine getirilmediği gerekçesiyle tescil talebi reddedilen kararların Türkiye'de tanınması, 27/11/2007 tarihli ve 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun uyarınca yapılır.

(4) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından yönetmelikle belirlenir."

hükümleri öngörülmüştür.

5490 sayılı Kanunun 27/A maddesi uyarınca, "Yabancı Ülke Adli veya İdari Makamlarınca Verilen Kararların Nüfus Kütüğüne Tescili Hakkında Yönetmelik" 07.02.2018 tarihli ve 30325 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

İl nüfus ve vatandaşlık müdürlüklerinde ve dış temsilciliklerde oluşturulan komisyonlar; yabancı adli veya idari makamlarınca verilen kararların yetkili adli veya idari makamlarca verilip verilmediği, usulüne göre kesinleşip kesinleşmediği, kamu düzenine açıkça aykırı olup olmadığı, tarafların uygun başvuru yapıp yapmadığı ve belgelerin onaylanıp onaylanmadığı hususlarında incelemede bulunacaklardır.

II. BAŞVURU YERİ

Yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen kararların tescili için yurt dışında kararın verildiği ülkedeki dış temsilciliklere, yurt içinde ise tüm il nüfus ve vatandaşlık müdürlüklerine başvuru yapılabilecektir.

Yurt içinde taraflardan herhangi birinin yerleşim yerinin bulunduğu il nüfus ve vatandaşlık müdürlüğüne; Türkiye'de yerleşim yeri yoksa Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Konya, Kahramanmaraş, Samsun, Siirt, Sivas, Trabzon, Şanlıurfa ve Van il müdürlüklerinden birine başvuru yapılabilecektir.

İl nüfus ve vatandaşlık müdürlükleri ve dış temsilcilikler dışında, **ilçe nüfus müdürlüklerine başvuru yapılamayacaktır.**

III. BAŞVURU USULÜ

Yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen kararların aile kütüğüne tesciline ilişkin başvurular; tarafların bizzat veya kanuni temsilcileri ya da vekilleri aracılığıyla yapılır. Başvuru esnasında tarafların yetkili merci huzurunda birlikte hazır olmaları zorunlu değildir. Taraflar başvurularını aynı anda birlikte veya ayrı zamanlarda yapabilir. Tarafların birlikte başvurmamaları halinde her iki müracaat tarihi arasındaki süre **doksan günü** geçemez. Aynı anda birlikte müracaat edilmemesi halinde, taraflar farklı bir başvuru makamına başvuru yapamaz.

Tek taraflı irade beyanı ile gerçekleşmiş boşanmalar hariç, evliliği sona ermiş kişilerin tescil talebinden önce ölmüş olmaları durumunda, yabancı ülke adli veya idari makamlarınca boşanmaya, evliliğin butlanına, iptaline veya mevcut olup olmadığının tespitine ilişkin verilen kararların aile kütüğüne tescili hukuki yararı bulunanlar tarafından da talep edilebilir. Bu durumda, ölü olan tarafın kanuni yararı bulunan mirasçılarında biri ile sağ olan diğer tarafın veya her iki tarafın da ölü olması halinde kanuni yararı bulunan mirasçılardan birer kişinin taraf olarak başvuru esnasında yetkili merci huzurunda birlikte hazır olması zorunlu olmayıp, taraflar

başvurularını aynı anda birlikte veya ayrı zamanlarda yapabilir. Ayrı ayrı müracaat edilmesi halinde her iki müracaat arasındaki süre doksan günü geçemez. Ayrıca, ayrı ayrı müracaatlar farklı başvuru yerlerine yapılamaz.

Ayrı ayrı müracaat eden ancak doksan günlük süre geçmiş olduğundan başvurusu reddedilen tarafların birlikte müracaat etmeleri halinde müracaatları kabul edilir.

Taraflardan birinin veya vekillerinin yabancı uyruklu olması ve Türkçe bilmediği takdirde, Türk devletince tanınmış devletlerin birinci resmi dili olması kaydıyla bu dili bilen tercüman kullanılabilir. Tercüman taraflarca başvuru anında hazır bulundurulur.

IV. BAŞVURU FORMUNA EKLENECEK BELGELER

Başvuru Formuna aşağıda belirtilen belgeler eklenir:

a) Aile kütüğüne tescili talep edilen usulüne göre onaylanmış adli veya idari makam kararının aslı ile noter veya dış temsilcilik tarafından onaylanmış veya ilgili ülkenin yetkili makamı tarafından Apostil şerhi tatbik edilerek onaylanmış Türkçe tercümesi.

b) Adli veya idari makam kararında kesinleşme şerhi yok ise kararın verildiği ülke kanunlarına göre kesinleştiğine dair onaylanmış belge veya yazının aslı ile noter veya dış temsilcilik tarafından onaylanmış veya ilgili ülkenin yetkili makamı tarafından Apostil şerhi tatbik edilerek onaylanmış Türkçe tercümesi.

c) Kimlik kartı veya pasaport fotokopileri, taraflardan biri yabancı ise kimlik veya pasaportun noter tasdikli Türkçe tercümeleri.

ç) Vekil aracılığı ile yapılacak müracaatlarda noter tarafından düzenlenen fotoğraflı özel vekâletnamenin aslı veya onaylanmış aslına uygun örneği.

d) Başvurudan önce yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen kararlar ilgili Türk mahkemelerince verilmiş ve kesinleşmiş mahkeme kararı varsa aslı veya fotokopisi.

Ayrıca, Türk mahkemelerinde halen devam eden bir dava yahut tanınmanın Türk mahkemelerince evvelece reddedildiğine dair bir kararın bulunmadığı yönünde adli makamlardan alınan belgenin de başvuru formuna eklenmesi zorunludur.

Kararlardaki tenfiz konu olan hükümler için 5718 sayılı Kanun uyarınca görevli ve yetkili mahkemelere kararın tenfizi yönünde dava açılması gerektiği yolunda tarafların bilgilendirilmesi amacıyla imzalarının alındığı bilgilendirme formu başvuru formuna eklenir. (EK-8)

V. BAŞVURU FORMUNUN DOLDURULMASI

Yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen kararların tescili için yapılan başvurularda "Yabancı ülke adli veya idari makamlarınca boşanmaya, evliliğin bitmesine, iptaline veya mevcut olmadığının tespitine ilişkin olarak verilen kararların aile kütüğüne tesciline ilişkin başvuru formu" kullanılacaktır. (EK-1)

Başvuru formu, il nüfus ve vatandaşlık müdürlüklerince e-Vatandaşlık Sistemi üzerinden elektronik ortamda düzenlenecektir. Dış temsilciliklerde e-Konsolosluk.Net Sisteminde gerekli modüller hazırlanmaya kadar; www.nvi.gov.tr adresinde yer alan başvuru formu ilgili kişi tarafından doldurulacaktır. Formun doldurulmasında Latin alfabesi esas alınacak ve büyük harfler kullanılacaktır.

Gerekli modüller hazırlandıktan sonra başvuru formları dış temsilciliklerde e-Konsolosluk.Net Sistemi üzerinden düzenlenecektir.

Başvuru formu üzerinde silinti veya kazıntı yapılmayacaktır. Silinti veya kazıntı yapılan formlar işleme alınmayacak ve formun yeniden doldurulması sağlanacaktır.

Başvuru formu taraflarca veya vekillerince mutlaka yetkili memur önünde imzalanacaktır.

Doksan günlük başvuru süresi içerisinde ayrı ayrı tarihlere müracaat edilmesi halinde taraflar için aynı başvuru formu kullanılacaktır.

VIII. BAŞVURUNUN KAYDA ALINMASI

Mükerrer başvuruları önlemek amacıyla başvuru e-Vatandaşlık/e-Konsolosluk.Net Sisteminde başvuru formu üzerinden sorgulanır. Sorgulama sonucunda, bu başvurudan önce yapılmış olan ve devam eden başka bir başvurunun tespit edilmesi halinde talep reddedilir.

Yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen kararların aile kütüğüne tescili için yapılan başvurunun kayda alınabilmesi için;

Başvuru formu ve ekindeki belgeler incelenir. Başvuru formunda imza eksikliği ve eklenmesi zorunlu olan belgelerin tamam olduğu anlaşıldığı takdirde, müracaat kabul edilerek sisteme kaydı yapılır.

Kayıt işlemi; il nüfus ve vatandaşlık müdürlüklerince e-İçişleri, dış temsilciliklerce ise e-Konsolosluk.Net üzerinden yapılır. Sistemden alınan evrakın tarih ve sayısını gösterir teslim fişi (EK-2) başvuru sahibine verilir.

Başvurunun tarihi, il nüfus ve vatandaşlık müdürlüklerinde e-İçişlerine, dış temsilciliklerde ise e-Konsolosluk.Net sistemine kayıt edildiği tarihtir.

IX. BAŞVURU BELGELERİNİN ÖN İNCELEMESİ

Başvuru makamınca kayda alınan başvuru belgeleri en geç beş iş günü içinde incelenir.

Ön incelemede;

Tarafların bizzat veya vekilleri aracılığıyla başvuruda bulunup bulunmadığı, başvuru formunun usulüne uygun olarak ve eksiksiz/hatasız doldurulup doldurulmadığı, üzerinde silinti, kazıntı ve benzeri tahrifatın olup olmadığı, forma eklenmesi zorunlu olan belgelerin bulunup bulunmadığı ve bu belgelerin usulüne uygun olup olmadığı tespit edilir.

Tespit sonucunda;

a) Başvuru belgelerinin usulüne uygun olduğunun anlaşılması halinde başvuru karar verilmek üzere komisyona havale edilir.

b) Başvuru belgelerinin usulüne uygun olmadığına anlaşılması halinde, tespit edilen eksiklik ve hataların giderilmesi için ilgililere doksan gün süre verilir. Bu süre içinde istenilen hususların yerine getirilmemesi halinde başvuru reddedilir.

c) Ön inceleme sonucunda kabul edilen bir başvuruda sonradan bir hata veya eksikliğin tespiti halinde ise durum ilgililere tebliğ edilerek doksan gün ek süre verilir. Verilen ek süre içerisinde taraflarca hataların giderilmemesi veya eksikliklerin tamamlanmaması halinde başvuru reddedilir.

Başvurunun reddedilmesi halinde, taraflarca ibraz edilen belgelerin asılları ilgililerine iade edilir.

X. KOMİSYON OLUŞTURULMASI

1. Komisyon üyeleri

Yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen kararların aile kütüğüne tescil işlemlerini yapmak üzere, tüm il nüfus ve vatandaşlık müdürlüklerinde ve dış temsilciliklerde komisyonlar oluşturulur.

İl nüfus ve vatandaşlık müdürlüklerindeki komisyon yedekli olarak, valinin onayı ile ilgili vali yardımcısı başkanlığında, il nüfus ve vatandaşlık müdürü, iki ilçe nüfus müdürü ve hukuk formasyonuna sahip kamu görevlisinden oluşur.

Dış temsilciliklerde komisyon, ilgili büyükelçilik veya başkonsolosluk tarafından oluşturulur. Dış temsilciliklerce oluşturulacak komisyonun başında misyon şefi bulunmak kaydıyla komisyonu oluşturacak kişi sayısı ve unvanları misyon şefinin takdirindedir. Dış temsilciliklerde misyon şefi Komisyona başkanlık etme yetkisini bir kariyer memuruna devredebilir.

2. Komisyonun çalışma usul ve esasları

Komisyonun sekreteryaya hizmetleri il nüfus ve vatandaşlık müdürlüğü tarafından yürütülür. Komisyon, gündem olması halinde en geç on beş gün içinde toplanır. Komisyonun toplanacağı tarihler, komisyon başkanınca iş yoğunluğuna göre belirlenir.

Toplantı gündeminin düzenlenip komisyon üyelerine dağıtılması, toplantının belirlenen gün, saat ve yerde yapılması, Komisyon çalışmalarının gereği gibi yürütülüp başvuruların sonuçlandırılması Başkan tarafından sağlanır. Komisyon, yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen kararların aile kütüğüne tescilinin yapıp yapılamayacağını inceler ve alınan kararları il nüfus ve vatandaşlık müdürlüğüne bildirir.

Komisyonca tescilli uygun bulunan kararlar il nüfus ve vatandaşlık müdürlüğüne aile kütüklerine tescil edilir ve taraflara bu yolda tebligat yapılır. Komisyonca tescil edilmesi uygun bulunmadığında tescilli reddedilen kararlar da taraflara tebliğ edilir.

3. Görüşme ve oylama

Komisyonca başvurular gündemdeki sırasına göre görüşülür. Başkan, başvurunun görüşülmesinde bir sıra dahilinde komisyon üyelerine söz verir. Görüşmeler tamamlandıktan sonra gündem maddesi oylamaya sunulur. Oylamalar açık oyla yapılır. Komisyonca kararlar toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır. Oylamada eşitlik olması halinde başkanın taraf olduğu görüş kabul edilir. Çekimser oy kullanılmaz. Kararlarda ret oyu kullananların reddetme gerekçesi kararda yazılı olarak belirtilir.

4. Karar tutanağının düzenlenmesi

Karar tutanağı (EK-3)' te yer alan örneğe uygun olarak elektronik ortamda tutulur. Karar tutanağına: kararın tarihi, sayısı ve konusunun yazılması zorunludur. Her adli veya idari makam kararı için ayrı bir karar alınır. Karar tutanağında komisyon üyeleri bölümüne toplantıya katılan üyelerin ad ve soyadları yazılır. Toplantıda alınan karar "karar metni"ne yazılır ve kararın üç tane çıktısı alınarak üyelerce imzalanır. Yıl içinde her karara özel kütüklerde olduğu gibi 1'den başlayarak yılsonuna kadar zincirleme bir numara verilir.

Tutanağa yazılabilecek karar örnekleri (EK-4) ve (EK-5)' te yer almaktadır.

5. Komisyon kararlarının saklanması

Komisyon kararlarının ıslak imzalı bir örneği kararlar dosyasında, diğer iki örneği de tescil evrakları ile birlikte özel kütüğünde süresiz olarak saklanır.

Kararın ıslak imzalı bir örneği, başvuru formu ve ekleri ile birlikte elektronik ortamda alınan tescil formu ile birleştirilerek boşanma özel kütüğüne, evliliğin butlanına, iptaline veya mevcut olup olmadığına ilişkin verilen kararlar ise elektronik ortamda alınan tescil formu ile birleştirilerek bir örneği evliliğin feshi/iptali özel kütüğüne, birer örnekleri de arşivlenmek üzere yıl sonu itibarıyla Genel Müdürlüğe gönderilecek olan boşanma/diğer kişisel durum değişiklikleri özel kütüğüne takılır.

XI. KOMİSYONCA BAŞVURUNUN İNCELENMESİNDE UYULACAK ESAS VE USULLER

1. Kararın yabancı bir adli veya idari makam tarafından verilmiş olması

Kararın (EK-9)' daki listede belirtilen yabancı adli veya idari makamlarca verilmiş olup olmadığı kontrol edilir.

a) Kararı veren makamın adli veya idari makam fonksiyonuna sahip olmadığına anlaşılmaması halinde, başvuru reddedilir.

b) Kararı veren makamın adli veya idari makam fonksiyonuna sahip olduğunun anlaşılmaması halinde, aşağıda belirtilen işlemlere devam edilir.

2. Kararın usulen kesinleşmiş olması

Yabancı adli veya idari makam tarafından verilen kararların usulen kesinleşmiş olması zorunludur. Adli veya idari makam kararında kesinleşme şerhi veya kararın kesinleştiğine dair belge/yazı yok ise başvuru reddedilir.

3. Kararda tenfize konu olan hükümlerin bulunması

Yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen kararlarda; velayet, iştirak nafakası, çocuk ile kişisel ilişki kurulması, mal rejimi ve tazminat gibi tenfize konu olan hüküm bulunması halinde, karar komisyonca boşanma, evliliğin butlanı, iptali ve mevcut olup olmadığının tespiti yönünden kabul edilir, incelenir, karar verilir ve sonucu ilgili taraflara ve il nüfus ve vatandaşlık müdürlüğüne bildirilir.

Komisyon kararı, yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen kararlardaki velayet, iştirak nafakası, çocuk ile kişisel ilişki kurulması, mal rejimi ve tazminat gibi tenfize konu olan hükümler bakımından kesinlikle bir sonuç doğurmaz.

Taraflarca, komisyon kararına esas olan yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen kararlardaki tenfize konu velayet, iştirak nafakası, çocuk ile kişisel ilişki kurulması, mal rejimi ve tazminat gibi hükümler için 5718 sayılı Kanun uyarınca görevli ve yetkili mahkemelere kararın tenfizi yönünde dava açılabilir.

4. Kararla ilgili Türkiye'de açılmış ve halen devam eden dava bulunmaması

Türk mahkemelerinde yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen kararla ilgili kesin hükme bağlanmış, reddedilmiş, açılmış ve devam eden bir dava bulunuyorsa başvuru reddedilir.

5. Hükümün kamu düzenine açıkça aykırı olmaması

Kamu düzeni bakımından yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen kararda incelenecek husus; kararda yer alan hükümün uygulanmasının Türkiye'de ağır ve kamu vicdanında kabul edilemez sonuçlar doğurup doğurmayacağıdır. Kamu düzenine açıkça aykırılıktan kamu düzeninin ağır ihlali anlaşılmalıdır.

Bu açıklamalar doğrultusunda, karar Anayasa ile düzenlenen temel hak ve hürriyetlere, iyi niyet kurallarına, adil yargılama ve savunma hakkına genel ahlak ve adap anlayışına aykırı olup olmadığı, ayrıca hukuk sistemine yabancı olan bir konu hakkında karar verilip verilmediği hususları bakımından değerlendirilir.

4. Komisyon kararına karşı başvuru

Başvuru talebi reddedilen ilgililere: 5490 sayılı Kanunun 27/A maddesinin üçüncü fıkrası ve 5718 sayılı Kanun uyarınca yabancı ülke kararlarının yetkili Türk mahkemelerinde tanınması için başvuruda bulunmaları veya devam eden tanuma ya da tenfiz davalarının sonuçlanması gerektiği yazılı olarak bildirilir.

XII. TESCİL İŞLEMLERİ

1. Adli veya idari makamlarca verilen kararların tescili

Yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen kararların nüfus kayıtlarına tescili için birlikte müracaat edilip, müracaat tarihinden sonra taraflardan birinin ölümü halinde de başvuru komisyon tarafından değerlendirilip sonuçlandırılır.

Yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen kararların komisyonca tesciline yönelik karara bağlanması halinde, verilen kararlar kararı veren komisyonun bulunduğu dış temsilcilikler veya il nüfus ve vatandaşlık müdürlüklerince, yedi gün içinde aile kütüklerine tescil edilir.

Yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen kararların komisyonca tesciline yönelik karar verilmesi halinde, yabancı adli veya idari makamlarınca verilen kararların kesinleşme tarihi; boşanma, evliliğin butlanı, iptali veya mevcut olup olmadığına dair kararın tarihi kabul edilir.

Komisyon kararı yabancı adli veya idari makamlarca verilen kararın aile kütüğüne tescilinden ibaret olup kararlarda; velayet, iştirak nafakası, çocuk ile kişisel ilişki kurulması, mal rejimi ve tazminat gibi tenfize konu olan hüküm bulunması halinde, karar sadece boşanma, evliliğin bitmesi, iptali ve mevcut olup olmadığının tespiti yönünden tescil edilecektir.

Dış temsilciliklerimizce yabancı ülke adli veya idari makamlarınca boşanmaya, evliliğin bitmesine, iptaline veya mevcut olup olmadığının tespitine ilişkin olarak verilen kararlara dayanarak yapılacak tescil işlemlerinde; Konsolosluk.Net programında kadının döneceği hanenin MERNIS uygulama yazılımı tarafından otomatik bulunması halinde, işleme devam edilecek, bulunamazsa işlem hata mesajı ile kesilecektir. Bu durumda tescile yönelik evrak, kadının kayıtlı olduğu nüfus müdürlüğü göz önünde bulundurularak il nüfus ve vatandaşlık müdürlüğüne gönderilecektir.

Yabancı ülke adli veya idari makamlarınca boşanmaya, evliliğin bitmesine, iptaline veya mevcut olup olmadığının tespitine ilişkin olarak verilen kararların özel kütükleri olayın aile kütüklerine işlendiği il nüfus ve vatandaşlık müdürlüğü veya dış temsilcilik tarafından tarihi ve sayı sırasına göre bir araya getirilip, yıllar itibarıyla dosyalanmasından oluşur. Bu kütüğün bir örneği nüfus olayını tescil eden il nüfus ve vatandaşlık müdürlüğü veya dış temsilcilikte, bir örneği de Genel Müdürlükte usulüne uygun olarak muhafaza edilir.

Dış temsilciliklerimizce Konsolosluk.Net programında gerekli modüller hazırlanmaya kadar, komisyonlarca tescile yönelik alınan karar ve başvuru formu ile ekleri Türk vatandaşı erkeğin, erkeğin yabancı olması halinde ise Türk vatandaşı olan kadının nüfusa kayıtlı olduğu yer göz önüne alınarak il nüfus ve vatandaşlık müdürlüklerine gönderilir.

2. Düzeltme kararı

Komisyonca verilen kararlarda veya tescil işlemlerinde maddi bir hata bulunduğu sonradan anlaşılması halinde talep üzerine veya re'sen kararı veren komisyonca düzeltme kararı alınır.

Düzeltilme ve değiştirilme kararları tarafların başvuru formunda yer alan adreslerine, bildirim yapılamaması halinde ise Adres Kayıt Sisteminde yer alan adreslerine yazılı olarak bildirilir.

XIII. TEREDDÜTLERİN GİDERİLMESİ

Bu talimatın uygulanması sırasında ortaya çıkan tereddütlerde konu Genel Müdürlüğe bildirilir, Genel Müdürlükçe verilecek görüş doğrultusunda işlem tesis edilir.

XIV. YAZIŞMALAR

İl nüfus ve vatandaşlık müdürlüğü veya dış temsilcilik, yabancı ülke adli veya idari makamlarınca boşanmaya, evliliğin bitmesine, iptaline veya mevcut olup olmadığının tespitine ilişkin olarak verilen kararlar konusunda kendi aralarında doğrudan yazışma yaparlar.

XV. TANINMAYAN ÜLKELERİN ADLİ VEYA İDARİ MAKAMLARINCA VERİLEN KARARLAR

Türkiye Cumhuriyeti Devletince tanınmayan ülkelerin adli veya idari makamlarca verilen kararlara yönelik başvurular il nüfus ve vatandaşlık müdürlüğü veya dış temsilcilikçe kabul edilip değerlendirilmeye alınmayacaktır.

VI. ÇOK UYUKLU KİŞİLERE AİT İŞLEMLER

Çok uyuklu vatandaşlarımızın uyruğu bulunduğu diğer ülke kimliği ile alınmış olan yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen kararlarda, tarafların nüfus kayıtlarında çok vatandaşlığa sahip olduklarına dair açıklama bulunması ve aynı kişi olduğunun tespit edilmesi halinde işlemler sonuçlandırılır. Tarafların nüfus kayıtlarında çok vatandaşlığa sahip olduklarına dair açıklama bulunmaması, aynı kişi olduğunun tespit edilememesi ve çok uyukluğun aile kütüklerine tescil edilememesi halinde ise başvuru reddedilir.

(EK-1)

**YABANCI ÜLKE ADLİ VEYA İDARİ MAKAMLARINCA BOŞANMAYA, EVLİLİĞİN
BUTLANINA, İPTALİNE VEYA MEVCUT OLUP OLMADIĞININ TESPİTİNE İLİŞKİN
OLARAK VERİLEN KARARLARIN NÜFUS KÜTÜĞÜNE TESCİLİNE İLİŞKİN FORM**

T.C. İL NÜFUS VE VATANDAŞLIK MÜDÜRLÜĞÜNE/
BÜYÜKELÇİLİĞİNE/BASKONSOLOSLUĞUNA

I. BAŞVURU SAHİPLERİNİN

	KADIN	ERKEK
Adı-Soyadı		
Uyruğu Diğer Uyruğu		
T.C. Kimlik/Yabancı Kimlik No Ülkesindeki Vatandaşlık No/ Pasaport No		
Doğum Yeri		
Doğum Tarihi	.. / .. / / .. / ..
Baba Adı		
Ana Adı		
Kadının Önceki Soyadı		
Türk Vatandaşının Aile Kütüğündeki Kayıtlı Olduğu Yer Yerleşim Yeri Adresi Tebliğat Yapılacak Adresi		

II. TESCİL EDİLECEK ADLİ VEYA İDARİ KARAR İLE İLGİLİ BİLGİLER

Kararın Verildiği Ülke		
Kararın Türü *	Adli ☐	İdari ☐
Makamın Adı		
Karar Tarihi	.. / .. / ..	
Karar Dosya Numarası		
Kesinleşme Tarihi	.. / .. / ..	
Karara İlişkin Diğer Bilgiler	Karar Eklenmiştir ☐	Karar eklenmemiştir ☐

III. ORTAK HÜKÜMLER

Bu kararla ilgili Türk mahkemelerinde halen devam eden bir dava yahut tammanın Türk mahkemelerince evvelce reddedildiğine dair karar var mıdır?*

KADIN	ERKEK
Evet ☐ Hayır ☐	Evet ☐ Hayır ☐

IV. TALEP

Yukarıda yer alan bilgi ve belgelerin doğruluğuna ilişkin sorumluluğun tarafımıza ait olduğunu beyan eder, adli / idari kararın aile kutüğümüze tescilini talep ederiz.

Adı- Soyadı *** İmza	Adı- Soyadı *** İmza

NOT :

- Başvuru üzerine yapılacak işlem yabancı makam kararının tanımayla ilişkin hükmünün aile kutüğüne tescilinden ibarettir.****
- Başvuru formunda diğer uyuşu belirtilen kişilerin nüfus kayıtlarında çok uyrukluğunun bulunmaması ve yabancı makam kararının diğer uyuşuna göre verilmiş olması halinde, öncelikle kişilerin çok uyrukluğunun nüfus kayıtlarına tescilinin yapılması sağlanacaktır.
- Taraflar başvurularını aynı anda birlikte veya ayrı zamanlarda yapabilir. Doksan günlük başvuru süresi içerisinde ayrı tarihlerde müracaat edilmesi halinde, taraflar için aynı başvuru formu kullanılacaktır.

EKLER :

- * Adli / idari makam kararı eklenecektir.
- * Kararda kesinleşme şerhi yok ise adli/idari kararın verildiği ülke kanunlarına göre usulen kesinleştiğine dair yazı eklenecektir.
- ** Cevap evet ise Türk mahkemelerinde halen devam eden bir dava yahut tammanın Türk mahkemelerince evvelce reddedildiğine dair karar örneği eklenecektir.
- ** Cevap hayır ise Türk mahkemelerinde halen devam eden bir dava yahut tammanın Türk mahkemelerince evvelce reddedildiğine dair karar bulunmadığı yönünde adli makamlardan alınan belge ya da karar eklenecektir.
- *** Başvuru vekil tarafından yapılmış ise fotoğraflı özel vekâletname eklenecektir.
- *** Başvuru kanuni temsilei tarafından yapılmış ise vesayet kararı eklenecektir.
- **** Tenfiz hükümlerine ilişkin bilgilendirme formu eklenecektir.

(EK- 2)

**ADLİ VEYA İDARİ MAKAM KARARI
TESLİM FİŞİ**

Teslim Alan Birim	----- İl Nüfus ve Vatandaşlık Müdürlüğü / Konsoloslugu	
Evrak No		
Evrak Tarihi		
Konu		
Sıra No	Teslim Alınan Belgenin Cinsi	Adedi
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

TESLİM EDEN VEYA VEKİLİNİN		TESLİM ALANIN	
Adı Soyadı		Adı Soyadı	
T.C. Kimlik No		Unvanı	
Teslim Tarihi		Teslim Tarihi	
İmzası		İmzası	

(EK-3)

Düzenlenme Tarihi : ...

Karar Tutanağı No : ...

KARAR TUTANAĞI

KARAR KONUSU

- Boşanma
 Evliliğin Butlanı
 Evliliğin İptali
 Evliliğin Mevcut Olup
Olmadığının Tespiti

KARAR METNİ

EKLER :

KOMİSYON ÜYELERİ

	ADI-SOYADI	ÜNVANI	İMZASI
1	BAŞKAN		
2	ÜYE		
3	ÜYE		
4	ÜYE		
5	ÜYE		

YABANCI ÜLKE ADLİ VEYA İDARİ MAKAMLARINCA BOŞANMAYA, EVLİLİĞİN BUTLANINA, İPTALİNE VEYA MEVCUT OLUP OLMADIĞININ TESPİTİNE İLİŞKİN OLARAK VERİLEN KARARLARIN KABULÜNE İLİŞKİN KARAR ÖRNEKLERİ

Örnek-1 : ".....Adli Makamının sayılı ve tarihli boşanma kararının usulüne göre kesinleştiği, tarafların usulüne göre başvuruda bulunduğu, ibraz edilen belgelerin usulüne göre onaylandığı ve bir eksikliğin bulunmadığı ve kararda kamu düzenine açıkça aykırılık teşkil eden bir duruma rastlanmadığı anlaşıldığından, boşanma kararının aile kütüklerine tesciline karar verilmiştir."

Örnek-2 : ".....Adli Makamının sayılı ve tarihli evliliğin butlanına ilişkin kararının usulüne göre kesinleştiği, tarafların usulüne göre başvuruda bulunduğu, ibraz edilen belgelerin usulüne göre onaylandığı ve bir eksikliğin bulunmadığı ve kararda kamu düzenine açıkça aykırılık teşkil eden bir duruma rastlanmadığı anlaşıldığından, evliliğin butlanına ilişkin kararının aile kütüklerine tesciline karar verilmiştir."

Örnek-3 : ".....Adli Makamının sayılı ve tarihli evliliğin iptaline ilişkin kararının usulüne göre kesinleştiği, tarafların usulüne göre başvuruda bulunduğu, ibraz edilen belgelerin usulüne göre onaylandığı ve bir eksikliğin bulunmadığı ve kararda kamu düzenine açıkça aykırılık teşkil eden bir duruma rastlanmadığı anlaşıldığından, evliliğin iptaline ilişkin kararının aile kütüklerine tesciline karar verilmiştir."

Örnek-4 : ".....Adli Makamının sayılı ve tarihli evliliğin mevcut olup olmadığının tespitine ilişkin kararının usulüne göre kesinleştiği, tarafların usulüne göre başvuruda bulunduğu, ibraz edilen belgelerin usulüne göre onaylandığı ve bir eksikliğin bulunmadığı ve kararda kamu düzenine açıkça aykırılık teşkil eden bir duruma rastlanmadığı anlaşıldığından, evliliğin mevcut olup olmadığının tespitine ilişkin kararının aile kütüklerine tesciline karar verilmiştir."

Örnek-5 : "..... İdari Makamının sayılı ve tarihli boşanma kararının usulüne göre kesinleştiği, tarafların usulüne göre başvuruda bulunduğu, ibraz edilen belgelerin usulüne göre onaylandığı ve bir eksikliğin bulunmadığı ve kararda kamu düzenine açıkça aykırılık teşkil eden bir duruma rastlanmadığı anlaşıldığından, boşanma kararının aile kütüklerine tesciline karar verilmiştir."

Örnek-6 : "..... İdari Makamının sayılı ve tarihli evliliğin butlanına ilişkin kararının usulüne göre kesinleştiği, tarafların usulüne göre başvuruda bulunduğu, ibraz edilen belgelerin usulüne göre onaylandığı ve bir eksikliğin bulunmadığı ve kararda kamu düzenine açıkça aykırılık teşkil eden bir duruma rastlanmadığı anlaşıldığından, evliliğin butlanı ilişkin kararının aile kütüklerine tesciline karar verilmiştir."

Örnek-7 : "..... İdari Makamının sayılı ve tarihli evliliğin iptaline ilişkin kararının usulüne göre kesinleştiği, tarafların usulüne göre başvuruda bulunduğu, ibraz edilen belgelerin usulüne göre onaylandığı ve bir eksikliğin bulunmadığı ve kararda kamu düzenine açıkça aykırılık teşkil eden bir duruma rastlanmadığı anlaşıldığından, evliliğin iptaline ilişkin kararının aile kütüklerine tesciline karar verilmiştir."

Örnek-8 : "..... İdari Makamının sayılı ve tarihli evliliğin mevcut olup olmadığının tespitine ilişkin kararının usulüne göre kesinleştiği, tarafların usulüne göre başvuruda bulunduğu, ibraz edilen belgelerin usulüne göre onaylandığı ve bir eksikliğin bulunmadığı ve kararda kamu düzenine açıkça aykırılık teşkil eden bir duruma rastlanmadığı anlaşıldığından, evliliğin mevcut olup olmadığının tespitine ilişkin kararının aile kütüklerine tesciline karar verilmiştir."

YABANCI ÜLKE ADLİ VEYA İDARİ MAKAMLARINCA BOŞANMAYA, EVLİLİĞİN BUTLANINA, İPTALİNE VEYA MEVCUT OLUP OLMADIĞININ TESPİTİNE İLİŞKİN OLARAK VERİLEN KARARLARIN RED SEBEPLERİNE VE REDDE İLİŞKİN KARAR ÖRNEKLERİ

Kanuni şartları taşımayan kararların reddedilme sebepleri aşağıda yer almıştır.

- Karar usulüne göre kesinleşmediğinden reddine,
- Kararı veren makamın adli veya idari makam fonksiyonuna sahip olmadığı anlaşıldığından reddine,
- Kararın kamu düzenine açıkça aykırı olduğu anlaşıldığından reddine,
- Yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen bu karar ile ilgili Türkiye’de halen devam eden dava bulunduğu anlaşıldığından reddine,
- Yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen bu karar ile ilgili Türkiye’de reddedilmiş tanıma davası bulunduğu anlaşıldığından reddine,

REDDE İLİŞKİN ÖRNEKLER

Örnek-1 : “..... Adli veya idari makamının sayılı ve .../.../... tarihli boşanma/evliliğin butlanına/ iptaline veya mevcut olup olmadığının tespitine ilişkin kararı usulüne göre kesinleşmediğinden reddine karar verilmiştir.”

Örnek-2 : “ Adli veya idari makamının sayılı ve .../.../... kesinleşme tarihli boşanma/evliliğin butlanına/ iptaline veya mevcut olup olmadığının tespitine ilişkin kararında, kararı veren makamın adli veya idari makam fonksiyonuna sahip olmadığı anlaşıldığından reddine karar verilmiştir.”

Örnek-3 : “.....Adli veya idari makamının sayılı ve .../.../... kesinleşme tarihli boşanma/evliliğin butlanına/ iptaline veya mevcut olup olmadığının tespitine ilişkin kararı, kamu düzenine açıkça olduğu anlaşıldığından reddine karar verilmiştir.”

Örnek-4 : “.....Adli veya idari makamının sayılı ve .../.../... kesinleşme tarihli boşanma/evliliğin butlanına/ iptaline veya mevcut olup olmadığının tespitine ilişkin kararı ile ilgili Türkiye’de açılmış ve halen devam eden dava bulunduğu anlaşıldığından reddine karar verilmiştir.”

Örnek-5 : “.....Adli veya idari makamının sayılı ve .../.../... kesinleşme tarihli boşanma/evliliğin butlanına/ iptaline veya mevcut olup olmadığının tespitine ilişkin kararı ile ilgili Türkiye’de reddedilmiş tanıma davası bulunduğu anlaşıldığından reddine karar verilmiştir.”

**YABANCI RESMİ BELGELERİN TASDİKİ MECBURİYETİNİN KALDIRILMASI
SÖZLEŞMESİ' NE TARAF DEVLETLER LİSTESİ ***

ABD	İrlanda	Slovakya
Almanya	İspanya	Slovenya
Andora	İsrail	Surinam
Antigua	İsveç	Svaziland
Arjantin	İsviçre	Tonga
Arnavutluk	İtalya	Trinidad ve Tobago
Avustralya	İzlanda	Türkiye
Avusturya	Japonya	Ukrayna
Azerbaycan	Karadağ	Venezuela
Bahamalar	Kazakistan	Yeni Zelanda
Barbados	Kolombiya	Yunanistan
Barbuda	Kuzey İrlanda	
Belarus	Lesotho	
Belçika	Letonya	
Belize	Liberya	
Birleşik Krallık (İngiltere)	Lihtenştayn	
Bosna-Hersek	Litvanya	
Bostvana	Lüksemburg	
Brunei Sultanlığı	Macaristan	
Bulgaristan,	Makedonya	
Cook Adaları	Malavi	
Çek Cumhuriyeti	Malta	
Çin Halk Cumhuriyeti	Marshall Adaları	
(Hong Kong ve Makou)	Mauritius	
Danimarka	Meksika	
Dominik	Moldova	
Ekvador	Monako	
El Salvador	Namibya	
Ermenistan	Niue	
Estonya	Norveç	
Fiji	Panama	
Finlandiya	Polonya	
Fransa	Portekiz	
Grenada	Romanya	
Grenadines	Rusya Federasyonu	
Güney Afrika	Saint Kitts ve Nevis	
Güney Kore	Saint Lucia	
Gürcistan	Saint Vincent	
Hrvatistan	Samoa	
Hindistan	San Marino	
Hollanda	Seyşeller	
Honduras	Sırbistan	

*Taraflar devletler listesinin güncel haline www.uydgm.adalet.gov.tr adresinden ulaşılabilir.

TASDİK ŞERHİ ÖRNEĞİ

TASDİK ŞERHİ
(5 Ekim 1961 tarihli Lahey Sözleşmesi)
APOSTİLLE
(Convention de La Haye du 5 Octobre 1961)

1. Ülke TÜRKİYE - LA TURQUIE
İşbu resmi belge:

2. tarafından imzalanmıştır

3. İmzalayanın sıfatı... dır.

4.'nin mühür/damgasını taşımaktadır.

TASDİK

5. 'da

6. günü

7. tarafından

8. No..... ile tasdik edilmiştir.

9. Mühür/Damga

10. İmza:

.....

BİLGİLENDİRME FORMU

Başvurum üzerine; ibraz ettiğimiz yabancı ülke adli veya idari makamlarca verilen karar, boşanma, evliliğin butlanı, iptali ve mevcut olup olmadığının tespiti yönünden inceleneceği ve sonucun tarafımı bildirileceği, ancak kararda bulunan velayet, iştirak nafakası, çocuk ile kişisel ilişki kurulması, mal rejimi ve tazminat gibi tenfize konu olan hükümler için 5718 sayılı Kanun uyarınca görevli ve yetkili mahkemelere kararın tenfizi yönünde dava açılması gerektiği hususunda bilgilendirildim. .../.../...

Adı- Soyadı

İmza

Adı- Soyadı

İmza

Yabancı Ülkelerde Boşanmaya, Evliliğin Butlanına/İptaline veya Mevcut Olup Olmadığının Tespitine İlişkin Karar Veren Adli ve İdari Makamların Listesi:

- ABD : Adli Makamlar
- Almanya : Adli Makamlar
- Angola : Adli Makamlar
- Arjantin : Evliliğin sona erdirilmesine ilişkin kararlar adli makamlarca alınmaktadır. Arjantin dışında gerçekleşen boşanma, evliliğin butlanı, iptali veya mevcut olup olmadığına ilişkin kararlar ilgili kişilerce Nüfus Müdürlüğü'ne bildirilmek suretiyle geçerli hale gelmektedir.
- Arnavutluk : Evlilik butlanı Arnavutluk mevzuatında tanınmamaktadır. Evliliğin geçersizliği ve çözümlenmesine adli makamlar karar vermektedir.
- Avustralya : Adli Makamlar
- Avusturya : Adli Makamlar
- Azerbaycan : Adli Makamlar ve belli koşulların mevcudiyeti halinde İdari Makamlar
- Bahreyn : Adli Makamlar
- Bangladeş : Adli Makamlar
- Belarus : Boşanma kararları, ortak çocuk bulunmaması ve mal paylaşımında anlaşmazlık olmadığı durumlarda İdari Makamlar (Belediyeler), bunun dışındaki tüm durumlarda kararlar adli makamlarca verilmektedir.
- Belçika : Adli Makamlar
- Benin : Adli Makamlar
- Birleşik Arap Emirlikleri: Adli Makamlar
- Bosna-Hersek : Adli Makamlar
- Brezilya : Boşanma kararları, anlaşma olması ve çocuk bulunmaması halinde Noterler tarafından verilmekte, diğer boşanmalar ile evliliğin butlanına, iptaline veya mevcut olup olmadığının tespitine ilişkin kararlar ise adli makamlarca alınmaktadır.
- (*) Brunei Darusselam: Boşanma, evliliğin butlanı veya iptaline adli makamlar karar vermektedir. (Dini nikah kıydı ise Din İşleri Bakanlığı'na da görtüş sorulmaktadır.)
- Bulgaristan : Adli Makamlar
- Cezayir : Adli Makamlar
- Cibuti : Evliliğin butlanı, iptali, mevcut olup olmadığı ve boşanma gibi hususlar bakımından İslam hukuku (Şeriat) uygulanmaktadır. Evliliğin butlanı, iptali ile boşanmaya ilişkin kararların adli makamlar ("Kadı") tarafından alındığı öğrenilmiştir
- Çad : Adli Makamlar; Dini evliliklerde karar merci Çad Yüksek İslam Konseyi, resmi evlilikler ise mahkemelerdir.
- Çek Cumhuriyeti: Adli Makamlar
- Çin Halk Cumhuriyeti: Boşanma kararları anlaşma sağlanan durumlarda idari makamlar, anlaşma durumlarda ise adli makamlarca verilmektedir.
- Danimarka : Hem adli hem idari makamlar karar verebilmektedir.
- Dominik Cumhuriyeti: Adli Makamlar
- Ekvator : Adli Makamlar
- Estonya : Anlaşmalı boşanma ve evliliğin mevcudiyetine ilişkin kararlar idari makamlarca, evliliğin butlanı, iptali ve anlaşma sağlanamayan boşanmalara ilişkin kararlar adli makamlarca verilmektedir.
- Fas : Adli Makamlar
- Fildişi Sahilleri: Adli Makamlar
- Filipinler : Nüfusunun çoğunluğu Katolik olan Filipinler'de boşanma bulunmamaktadır. Bununla birlikte, yüksek meblağlar ve uzun uğraşlar sonucunda evliliğin iptali (annulment) sağlanabilmektedir. Ayrıca, tam olarak boşanma sayılmamakla